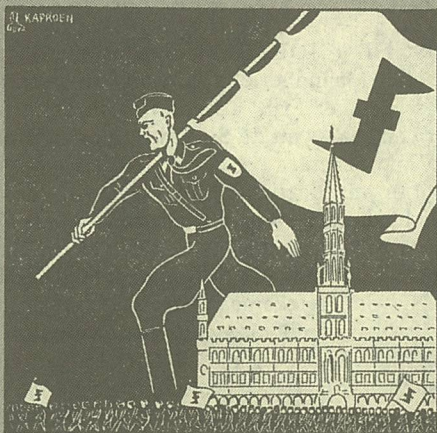

DIETSCH MILITIE – ZWARTE BRIGADE (DM-ZB), militantenorganisatie van de Eenheidsbeweging-VNV 1941-1944.

Deze zwart geüniformeerde formatie ontstond in theorie uit de fusie van de Zwarte Brigade van het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV), de Dietische Militanten Orde (DMO) van het Verbond van Dietsche Nationaal Solidaristen (Verdinaso) en de Strijdformaties van Rex-Vlaanderen nadat in mei 1941 de Eenheidsbeweging-VNV ontstond. In praktijk werden de militantenorganisaties van Verdinaso en Rex-Vlaanderen samen met hun moederorganisaties opgeslorpt door het VNV. De leider van de Zwarte Brigade, **Reimond Tollenaere**, werd commandant-generaal van de DM-ZB. De leider van de DMO, **Jef François**, commandant. Beiden vertrokken in augustus 1941 met het Vlaamsch Legioen naar het oostfront. Toen Tollenaere er sneuvelde, hoopte François de leiding van de DM-ZB te krijgen. De VNV-leiding stelde evenwel **Joris Vansteenland** als nieuwe leider aan. François stapte daarbij over naar de **ss-Vlaanderen**, waar hij heel wat gewezen DMO-militanten terugvond.

De DM-ZB had een militaire structuur gaande van ploegen tot brigades. Het VNV beschouwde de DM-ZB als een partijleger. Vele leden ontvingen een militaire vooropleiding, maar de bezetter verbood de bewapening van de DM-ZB. Mede doordat in de schoot van de DM-ZB permanent werd geworven

ZÓÓ ZAG BRUSSEL DE DIETSCH MILITANTEN!

UITGAVE DER D.M. - Z.B.

Voorpagina van de eerste aflevering van de Ulenspiegelreeks uit 1942, uitgegeven door Volk en Staat. (C. VAN LOUWE)

voor het oostfront en militaire formaties op het 'thuisfront', werd het in de propaganda vooropgestelde ledental van 5000 nooit gehaald. Aan de grootste machtsontplooiing ter gelegenheid van de Tollenaere-Herdenkingsmarsch te Brussel, 12 juli 1942, namen 2870 DM-ZB'ers deel. VNV-leider Staf de Clercq had op 12 maart 1942 nochtans het lidmaatschap verplicht gesteld voor alle VNV'ers tussen 18 en 25 jaar. Oudere VNV'ers konden dienst nemen in de Dietsche Militie – Hulpbrigade (DM-HB) die ter gelegenheid van de Tollenaere-Herdenkingsmarsch werd opgericht (later ook Hulpkorps-HK geheten). 3800 HB'ers marcheerden in grijze hemden door de straten van Brussel. Begin 1943 werden ook nog de Dietsche Militie – Wachtbrigade en de Dietsche Militie – Motorbrigade opgericht bestaande uit respectievelijk de VNV'ers in de Fabriekswacht en het Nationalsozialistisches Kraftfahrkorps (NSKK). Het waren slechts papieren organisaties. Door het dalende ledenaantal wegens de militaire **collaboratie**, de arbeidsverplichting in Duitsland en de leegloop van het VNV, werd op 12 november 1943 een fusie doorgevoerd van de DM-ZB en de DM-HB. De nieuwe formatie heette eenvoudig Dietsche Militie (DM). Een aantal leden van de DM trad toe tot de Hilfsfeldgendarmerie en geraakte op die manier betrokken bij gewapende acties tegen het verzet. Op papier vormden ze de DM-politie. Na de bevrijding werd een 600-tal le-

den van de DM-ZB veroordeeld wegens wapendracht. Vele anderen werden veroordeeld en/of burgerlijk geëpureerd wegens politieke collaboratie (epuratie). Door hun uniformdracht hadden ze immers in de kijker gelopen.

De DM-ZB had een tijdje een eigen periodiek: *De ZB-Man* (januari 1941 – december 1942). Van januari 1943 tot 13 maart 1943 beschikte de DM-ZB over de rubriek “Help Usel” in *De Nationaal-Socialist*. Daarna werd *Help Usel* een ‘bijvoegsel’ bij het VNV-weekblad met als ondertitel “Strijdblad van de weerformaties der Zuidelijke Nederlanden”. Het kreeg herhaaldelijk voor korte tijd verschijningsverbod opgelegd door de bezetter wegens Dietse propaganda. Om dezelfde reden hield het na 25 maart 1944 op te verschijnen.

WERKEN: *Tucht- en commandoreglement der DM/ZB*, z.j.; – *Zwarte Brigade. Trouw - dapperheid - tucht*, z.j.; – *Voorschrift Eerbewijzen bij ZB en HK der Dietse Militie*, 1942; – *Voorschrift. Oefeningen met gesloten gelid zonder wapens*, 1942; – *Zo zag Brussel de Dietsche Militanten!*, 1942; – *Dietsche Militie. Voorschriftenoefening bij ZB, MB, WB, HK*, 1943; – *Kameraadschapsavond der Zwarte Brigade*, 1943; – *Het lied der Militie*, 1944.

LITERATUUR: B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

ILLUSTRATIE(S), zie: antisemitisme, Bert Peleman, Joris Vansteenland.

BRUNO DE WEVER